

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ, ΠΑΞΩΝ & ΔΙΑΠΟΝΤΙΩΝ ΝΗΣΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

«Ἵνα καί αὐτοί ὧσιν ἡγιασμένοι τῇ ἀληθείᾳ»
(Ιωάν. 17,19)

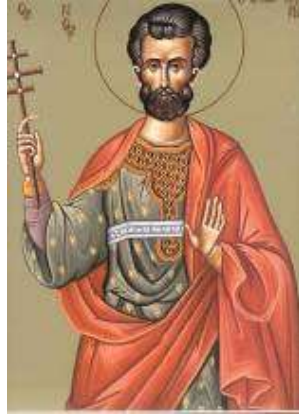
ΑΓΙΟΤΗΤΑ: Η ΟΔΟΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟ ΒΟΗΘΗΜΑ
ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2012-2013

ΚΕΡΚΥΡΑ 2012

Ο Σταυρός στη ζωή μας

Α. Ο εκατόνταρχος Λογγίνος

Ο Άγιος Λογγίνος έζησε επί Τιβερίου. Καταγόταν από την Καππαδοκία και υπηρετούσε στο ρωμαϊκό στρατό ως εκατόνταρχος, υπό τις διαταγές του Ποντίου Πιλάτου, ηγεμόνος της Ιουδαίας. Έλαβε διαταγή να εκτελέσει μαζί με τους άνδρες του την απόφαση του Πιλάτου, που οδήγησε στο άγιο Πάθος του Ιησού Χριστού, και να φυλάξει τον τάφο, από φόβο μήπως οι μαθητές κλέψουν το σώμα και διαδώσουν ότι ο Χριστός ανέστη.

Έτσι λοιπόν ο Λογγίνος είδε ως αυτόπτης μάρτυρας όλα τα θαυμαστά σημεία που συνόδευσαν το Πάθος του Κυρίου: τη γη που σείσθηκε, το σκότος που απλώθηκε πάνω στη γη, το καταπέτασμα του Ναού που σχίσθηκε στα δύο από άνω έως κάτω, τις πέτρες που σχίσθηκαν, τα μνημεία που ανοίχθηκαν και τα πολλά σώματα των κεκοιμημένων αγίων που αναστήθηκαν και εμφανίσθηκαν σε πολλούς. Βλέποντας αυτά τα θαυμάσια, άνοιξαν οι οφθαλμοί της καρδιάς του και ο εκατόνταρχος αναφώνησε: Αληθώς Υιός Θεού ην ούτος! (Ματθ. 27, 54 Μάρκ. 15, 39).

Όταν την τρίτη ημέρα, οι φύλακες του μνημείου έγιναν μάρτυρες της εμφανίσεως του αγγέλου στις μυροφόρες γυναίκες, τους κατέλαβε τρόμος σφοδρός και έμειναν σαν νεκροί. Κάποιοι απ' αυτούς πήγαν στους αρχιερείς και ανέφεραν τα γεγονότα. Συνεδρίασαν οι αρχιερείς μετά των πρεσβυτέρων και αποφάσισαν να δώσουν στον Λογγίνο και στους στρατιώτες του παχυλή αμοιβή ώστε να διαδώσουν ότι ήλθαν τη νύκτα οι μαθητές και έκλειψαν το σώμα, ενόσω οι φύλακες κοιμούνταν. Φωτίστηκαν όμως από το φως της πίστεως στην Ανάσταση του Κυρίου ο εκατόνταρχος και δύο στρατιώτες και αρνήθηκαν τα αργύρια. Τότε παραιτήθηκε ο Λογγίνος από το αξίωμα του εκατοντάρχου και το στράτευμα, και επέστρεψε στην πατρίδα του την Καππαδοκία για να μεταδώσει το ευαγγέλιο κατά μίμηση των αγίων Αποστόλων. Το πληροφορήθηκε ο Πιλάτος και, παρακινημένος από τα αργύρια και τα δώρα των Ιουδαίων που διψούσαν για εκδίκηση, έστειλε στον αυτοκράτορα Τιβέριο επιστολή καταγγέλλοντας τον Λογγίνο.

Κατά θεία πρόνοια, οι στρατιώτες που έστειλε ο Τιβέριος στην Καππαδοκία για να βρουν τον πρώην εκατόνταρχο, σταμάτησαν δίχως να το ξέρουν στο σπίτι όπου είχε καταλύσει ο Λογγίνος. Του ζήτησαν να τους παράσχει κατάλυμα και πληροφορίες για τον εκατόνταρχο, τον οποίο δεν είχαν δει ποτέ τους. Ο άγιος τους υποδέχθηκε ο ίδιος με τον φιλόξενο τρόπο που διακρίνει τους μαθητές του Χριστού. Κατά τη διάρκεια της συζητήσεως του φανέρωσαν τον πραγματικό τους σκοπό. Άφατη χαρά ένιωσε ο Λογγίνος μαθαίνοντας το νέο και περιποιήθηκε ακόμα περισσότερο τους φιλοξενούμενους του. Τους εγκατέστησε άνετα στο σπίτι και γαλήνιος πήγε να ετοιμάσει τον τάφο και όλα τα αναγκαία για την κηδεία του. Πήγε μετά και βρήκε τους δύο συντρόφους του, που είχαν φύγει μαζί του από την Παλαιστίνη, και τους έπεισε να προσέλθουν από κοινού στο μαρτύριο.

Επέστρεψε κατόπιν στους φιλοξενούμενους του και τους αποκάλυψε πώς ήταν ο Λογγίνος, εκείνος τον οποίο ζητούσαν να θανατώσουν. Οι απεσταλμένοι του αυτοκράτορα έμειναν άναυδοι μπροστά στο θάρρος του αγίου και βαθύτατη θλίψη ένιωσαν στην ιδέα ότι θα έπρεπε να θανατώσουν εκείνον ο οποίος τους παρείχε τόσο πλουσιοπάροχη φιλοξενία. Ο άγιος όμως τους ικέτευε να μη χρονοτριβούν και να πράξουν το καθήκον τους, ώστε ο ίδιος και οι σύντροφοί του να συναντήσουν και να συνευφρανθούν με τον Κύριο. Με βαρεία καρδιά, οι απεσταλμένοι του αυτοκράτορα αποκεφάλισαν τους τρεις μαθητές του Χριστού και έστειλαν την κεφαλή του Λογγίνου στα Ιεροσόλυμα, ώστε ο Πιλάτος και οι Ιουδαίοι να βεβαιωθούν για τη θανάτωσή του. Την κára του αγίου την έριξαν σ' έναν λάκκο με κοπριά στα περίχωρα της Ιερουσαλήμ.

Πολλά χρόνια αργότερα μια πλούσια αρχόντισσα από την Καππαδοκία, που είχε χάσει το φως της, πήγε στα Ιεροσόλυμα μαζί με το μοναχογιό της να προσκυνήσει τον τάφο του Χριστού. Μόλις όμως έφθασε, ο γιος της πέθανε ξαφνικά κι έμεινε χωρίς να βλέπει σε μια άγνωστη πόλη να κλαίει για το παιδί της. Το

βράδυ όμως στον ύπνο της φανερώθηκε ο άγιος Λογγίνος , φανέρωσε το μέρος όπου βρισκόταν για χρόνια η κάρα του και της υποσχέθηκε θεραπεία για τα μάτια της. Την άλλη μέρα η γυναίκα με προθυμία βρήκε την κάρα του Αγίου κι εκείνος της χάρισε το φως, όπως της είχε υποσχεθεί. Το θαύμα αυτό όμως σφράγισε τη ζωής της αρχόντισσας, η οποία πλέον εκτός από υλικά μάτια απέκτησε και πνευματικά, γιατί με τη Χάρη του Θεού είδε τον Άγιο να κρατάει στην αγκαλιά του στολισμένο και χαρούμενο το γιο της.

Παρηγορημένη τότε η μητέρα μετέφερε την κάρα του Αγίου και το σώμα του γιου της στην Καπαδοκία , όπως την είχε συμβουλέψει ο Άγιος κι εκεί έχτισε ναό προς τιμήν του Αγίου Λογγίνου.

Η Εκκλησία μας γιορτάζει τον Άγιο Λογγίνο στις 16 Οκτωβρίου.

Β.Ερμηνευτικά σχόλια

«Αληθώς Θεού Υιός ην ούτως»: Οι δοκιμασίες που έρχονται στη ζωή είναι κάτι που συμβαίνει σε όλους τους ανθρώπους, ανεξαιρέτως, και αρκεί μία ειλικρινής κουβέντα με οποιονδήποτε άνθρωπο για να το διαπιστώσουμε αυτό. Από την παιδική κιόλας ηλικία γευόμαστε μαζί με τις χαρές και τις πίκρες της ζωής. Όποιος όμως πιστέψει και ομολογήσει για το Χριστό πως «αληθώς Θεού Υιός ην ούτως», σηκώνει ένα σταυρό διαφορετικό από τους άλλους. Σηκώνει ένα σταυρό, το σταυρό των δοκιμασιών και των θλίψεων που συναντά στο δρόμο του, που βαραίνει περισσότερο, γιατί ο Θεός θέλει να αγωνιστούμε για την αγάπη Του, αλλά είναι και πιο ελαφρύς, γιατί δεν τον σηκώνουμε μόνοι. Έχουμε τον ίδιο το Χριστό που δε μας αφήνει να πελαγώσουμε και να απογοητευθούμε, αρκεί να το θέλουμε, αρκεί να θέλουμε να δούμε ότι συνήθως υπάρχουν άνθρωποι γύρω μας σταλμένοι από το Θεό που μας αγαπούν και μας παρηγορούν.

Φωτίστηκαν από το φως της πίστεως στην Ανάσταση του Κυρίου και αρνήθηκαν τα αργύρια: όταν καλούμαστε να πάρουμε μεγάλες αποφάσεις στη ζωή μας και μάλιστα όταν γνωρίζουμε πως ένα «να» ή ένα «όχι» θα μας φορτώσουν ένα βαρύ σταυρό στην πλάτη, χρειάζεται να έχουμε μέσα μας ένα ισχυρό κίνητρο. Το κίνητρο αυτό μπορεί να είναι μια αξία, όπως η ελευθερία, η ισότητα ή μια ιδέα (ιδεολογία), όπως η δημοκρατία ή και μια θρησκευτική πίστη. Στην περίπτωση του εκατόνταρχου Λογγίνου όμως και των συντρόφων του το κίνητρο ήταν ένα πρόσωπο και μάλιστα το πρόσωπο του ίδιου του Θεού. Το πρόσωπο σε κάνει να θέλεις να σχετιστείς μαζί του και να το αγαπήσεις. Δεν αγωνίζεσαι μόνο εσύ γι' αυτό, αλλά και αυτό για σένα! Πόσο μάλλον όταν πρόκειται για τον ίδιο το Δημιουργό σου. Αυτή η πίστη, αυτή η σχέση Αγάπης τους ενίσχυσε και τους οδήγησε ως το μαρτύριο.

Η φιλοξενία του Λογγίνου: έχουμε μάθει να δίνουμε όσο μας προσφέρουν, να μετράμε και να υπολογίζουμε ό,τι καλούμαστε να δώσουμε, με βάση το συμφέρον. Η φιλοξενία όμως, στο σπίτι, στην παρέα μας, είναι μαζί και μία υπόσχεση. Υπόσχεση ότι δέχομαι με όση αγάπη διαθέτω αυτόν που φιλοξενώ χωρίς να τον εγκαταλείπω στις δύσκολες ώρες. Αυτό συμβαίνει και στη ζωή του Λογγίνου στον υπέρτατο βαθμό. Η αγάπη του δεν παύει ακόμα και όταν μαθαίνει για τον επικείμενο θάνατό του. Την κρατάει ο Χριστός δυνατή και την αυξάνει όχι κατά τα ανθρώπινα, αλλά κατά τα δικά Του Θεανθρώπινα μέτρα! Είναι το δώρο σε μια ύπαρξη που δε ζητούσε, αλλά πιο πολύ βίωνε τη χαρά της ύπαρξης του Χριστού, της γνωριμίας μαζί Του!

το μαρτύριο: ο σταυρός του Χριστού και η ανάστασή Του σημάδεψαν πλέον την ζωή του Λογγίνου. Ήταν αποφοτισμένος να σηκώνει τον δικό του σταυρό, να υποφέρει επειδή πίστευε, αλλά και να μην παραβιάσει ό,τι ο Χριστός δίδαξε, δηλαδή την αγάπη. Έτσι, έχει ήδη συγχωρέσει αυτούς που ξέρει ότι θα τον οδηγήσουν στο θάνατο. Και όχι μόνο. Τους φιλοξενεί, τους προσφέρει αγάπη, τους δείχνει ότι ο πραγματικός χριστιανός γνωρίζει να συγχωρεί και να ζει τον σταυρό του με πίστη στην Ανάσταση. Και γι' αυτό θα τους προτρέψει να επιτελέσουν την αποστολή που είχαν αναλάβει, δηλαδή να τον σκοτώσουν και να μην λυπηθούν για εκείνον. Γιατί ο δικός του σταυρός θα τον οδηγούσε στο Χριστό, δηλαδή στην αιώνια ζωή κοντά στον Κύριο και στην Ανάσταση. Σ' αυτή την πίστη στην Ανάσταση καλούμαστε κι εμείς να προχωρούμε από την νεότητά μας. Η πίστη στο Χριστό δίνει χαρά. Και η χαρά φέρνει αγάπη, όσο κι αν υπάρχουν δυσκολίες και δύσκολοι άνθρωποι κοντά μας. Γι' αυτό και κάνουμε το σταυρό μας και δεν φοβόμαστε, όσες δυσκολίες κι αν έρθουν, είτε στα μαθήματα, είτε στις σχέσεις μας με τους άλλους, είτε στην υγεία, είτε οπουδήποτε. Με τη βοήθεια του Σταυρού νικούμε τους φόβους μας. Ας συγχωρούμε, ας μην φοβόμαστε να σηκώνουμε το σταυρό μας και με τη βοήθεια του Χριστού θα καταφέρουμε να νικήσουμε και τις δυσκολίες μας. Τον Σταυρό τον προσκυνούμε στην Εκκλησία την τρίτη Κυριακή των Νηστειών και παίρνουμε ένα λουλούδι ως ευλογία από αυτόν, τον φέρουμε επάνω μας όταν φορούμε σταυρουδάκι και όταν τον κάνουμε πριν φάμε, πριν κοιμηθούμε, όταν ξυπνήσουμε, όταν πάμε ένα ταξίδι, όταν αισθανόμαστε μια δυσκολία, όταν προσκυνούμε τις εικόνες, πριν κοινωνήσουμε. Ο σταυρός είναι το όπλο μας γιατί δείχνει την ίδια στιγμή και την ανάσταση, τη νίκη εναντίον κάθε κακού. Ας μην τον ξεχνούμε.

Γ. Το σημείο του σταυρού

Ένα από τα βασικότερα χαρακτηριστικά των ορθόδοξων χριστιανών (και όχι μόνο) είναι ότι σχηματίζουμε στο σώμα μας, με το δεξί μας χέρι, το σημείο του σταυρού. Γιατί όμως το κάνουμε αυτό, τι συμβολίζει και πόσο παλιά συνήθεια είναι;

Γιατί γίνεται;

Κάνουμε το σταυρό μας για τρεις λόγους:

α. Έτσι αναγνωρίζουμε φανερά ότι είμαστε μαθητές του Χριστού, ο οποίος σταυρώθηκε για τη σωτηρία των ανθρώπων.

β. Υπενθυμίζουμε στον εαυτό μας ότι, όπως ο Κύριος θυσιάστηκε στο σταυρό, έτσι κι εμείς πρέπει να θυσιάζουμε το συμφέρον μας, το χρόνο μας ή κομμάτια από τη ζωή μας (μέχρι και την ίδια τη ζωή μας) για τους συνανθρώπους μας.

γ. Η πείρα των αιώνων έχει αποδείξει ότι το σημείο του σταυρού λειτουργεί ως ισχυρό φυλαχτό, που προστατεύει τους ανθρώπους από τις επιρροές των πνευματικών τους εχθρών (δαιμόνων), καθώς και από άλλους κινδύνους που πιθανόν να τους απειλούν. Αυτό συμβαίνει, γιατί, κάνοντας το σταυρό μας, επικαλούμαστε το σταυρωμένο Θεό μας (το Θεάνθρωπο Ιησού) και ζητάμε τη βοήθεια και την προστασία Του.

Το να διακηρύζουμε δημόσια ότι πιστεύουμε στο Χριστό (όπως γίνεται όταν κάνουμε το σταυρό μας) δεν είναι σωστό να γίνεται εγωιστικά ή υποκριτικά, αλλά ταπεινά, σεμνά και με αγάπη προς τους συνανθρώπους μας και συγχώρεση προς τους εχθρούς μας. Σύμφωνα με τα λόγια του ίδιου του Ιησού, καλό είναι να μην επιδεικνύουμε, αλλά και να μην κρύβουμε την πίστη μας. Είπε: «Όποιος με ομολογήσει μπροστά στους ανθρώπους, θα τον ομολογήσω κι εγώ μπροστά στον ουράνιο Πατέρα μου. Όποιος όμως με αρνηθεί μπροστά στους ανθρώπους, θα τον αρνηθώ κι εγώ μπροστά στον ουράνιο Πατέρα μου» (Ματθ. 10, 32-33).

Τα λόγια αυτά του Ιησού φαίνονται «σκληρά», αλλά ο Κύριος δεν είναι σκληρός. Αντίθετα, είναι ταπεινός και ειρηνικός. Τα λέει όμως για να μας παρακινήσει να Του ανοίξουμε την καρδιά μας και να ενωθούμε μ' Αυτόν – σ' αυτό θα μας βοηθήσει το να παραδεχτούμε δημόσια την πίστη μας.

Πώς κάνουμε το σταυρό μας;

Αυτό φυσικά το ξέρουν και τα παιδιά. Ενώνουμε τα τρία πρώτα δάχτυλα του δεξιού μας χεριού και τα αγγίζουμε στο μέτωπό μας, μετά στην κοιλιά μας και στη συνέχεια στο δεξιά και τον αριστερό ώμο μας. Με αυτό τον τρόπο σχηματίζουμε το σχήμα του σταυρού, πάνω στον οποίο σταυρώθηκε ο Κύριος. Γι' αυτό, δεν είναι σωστό να κάνουμε απλά μια αόριστη κίνηση (να «παίζουμε μαντολίνο», όπως λέει ο λαός). Αν «βαριόμαστε» ή ντρεπόμαστε να κάνουμε το σταυρό μας σωστά, κάνουμε ένα βήμα πίσω στη σχέση μας με το Θεό – και τα βήματα αυτά είναι τόσο πολύτιμα!...

Το σημαντικότερο βέβαια από τα βήματα αυτά μπορούμε να πούμε πως είναι το να αγαπάμε και να συγχωρούμε τους εχθρούς μας. Αρχίζουμε λοιπόν από τα απλά (όπως το σημείο του σταυρού) και μ' αυτά ζητάμε βοήθεια από το Θεό, για να προχωρήσουμε στα δύσκολα.

Τι συμβολίζει το σημείο του σταυρού;

Κατά το μεγάλο δάσκαλο της χριστιανικής ζωής άγιο Κοσμά τον Αιτωλό (18ος-19ος αιώνας), ο σταυρός περιέχει τους εξής συμβολισμούς:

- Αγγίζουμε στο μέτωπο: ο Χριστός, ως Θεός, βρισκόταν στον ουρανό.
- Κατεβαίνουμε στην κοιλιά μας: από τον ουρανό, ο Κύριος έγινε άνθρωπος και μπήκε στη μήτρα της Θεοτόκου (της Παναγίας).
- Υψωνόμαστε στους ώμους μας: παρακαλούμε το Θεό να μας τοποθετήσει «στα δεξιά Του» (στον παράδεισο) κι όχι «στα αριστερά» (στην κόλαση), σύμφωνα με την περιγραφή της Δευτέρας Παρουσίας, που κάνει ο ίδιος ο Χριστός στο κατά Ματθαίον ευαγγέλιο, κεφάλαιο 25.

Τα τρία ενωμένα δάχτυλά μας συμβολίζουν την Αγία Τριάδα, ενώ τα άλλα δύο συμβολίζουν ότι ο Χριστός είναι και Θεός και άνθρωπος.

Και λίγα ιστορικά στοιχεία...

Από την ίδρυση του χριστιανισμού οι χριστιανοί σέβονταν το σταυρό. Ο απόστολος Παύλος γράφει ότι «ο σταυρός του Χριστού» είναι το μόνο θέμα, για το οποίο θα μπορούσε να είναι περήφανος, και ότι «ο λόγος του σταυρού» φαίνεται ανοησία σε εκείνους που ζουν μακριά από το Θεό, για τους χριστιανούς όμως είναι «δύναμις Θεού» (Πρός Γαλάτας, 6, 14, Α' προς Κορινθίους, κεφ. 1). Ο απόστολος Πέτρος ζήτησε να σταυρωθεί με το κεφάλι προς τα κάτω, θεωρώντας ότι δεν είναι άξιος να θανατωθεί ακριβώς όπως ο αγαπημένος του δάσκαλος. Το ίδιο και ο απόστολος Ανδρέας, στην Πάτρα, ο οποίος μάλιστα χαιρέτισε το σταυρό, πριν καρφωθεί σ' αυτόν, και τον ονόμασε «αγιασμένο από το σώμα του Χριστού» και «γεμάτο χαρά».

Στις Πράξεις του αποστόλου Ανδρέα (ένα βιβλίο που γράφτηκε γύρω στο 150-180 μ.Χ.) αναφέρεται ήδη η συνήθεια των χριστιανών να σχηματίζουν το σημείο του σταυρού κουνώντας τα δάχτυλά τους. Το ίδιο αναφέρουν κι άλλοι χριστιανοί συγγραφείς των πρώτων αιώνων, όπως ο Τερτυλλιανός, ο Κλήμης ο Αλεξανδρέας, ο Ωριγένης, ο Λακτάντιος κ.ά. Φαίνεται ότι οι πρώτοι χριστιανοί έκαναν το σταυρό τους πάνω στο μέτωπό τους, με το ένα δάχτυλο.

Οι χριστιανοί κάνουμε το σταυρό μας όταν φεύγουμε για κάπου και όταν φτάσουμε, πριν κοιμηθούμε και αφού ξυπνήσουμε, όταν αρχίζουμε κι όταν τελειώνουμε μια δουλειά ή το φαγητό μας, όταν βάζουμε το φρεσκοζυμωμένο ψωμί στο φούρνο ή το τσουκάλι στη φωτιά, όταν ευλογούμε τα παιδιά μας ή άλλα αγαπημένα μας πρόσωπα (σχηματίζουμε σταυρό προς το μέρος τους)... Γενικά, ζούμε και πεθαίνουμε κάτω απ' το σημείο του σταυρού – ώστε να κάνουμε μόνο πράγματα που αρέσουν στο Θεό και να είμαστε πάντοτε μαζί Του.
(Από έκδοση της μητρόπολης Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου)

Δ'. Το σημείο του Σταυρού θαυματουργεί

Για να αιτιολογηθεί με περισσότερα στοιχεία η τιμή, που αποδίδει στον σταυρό η Εκκλησία, και για να φανεί παραστατικά η δύναμη του σημείου του σταυρού, ως σημείου του Χριστού, θα διηγηθούμε παρακάτω μερικά σποραδικά θαύματα -τα πιο πολλά από τους Βίους των αγίων- που έγιναν κατά καιρούς μ' αυτό το πανίερο σύμβολο.

Ο άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος (26 Σεπτεμβρίου) θεράπευσε στην Πάτμο τον παράλυτο ειδωολάτρη ιερέα του Απόλλωνα, σφραγίζοντάς τον με το σημείο του σταυρού.

Ο άγιος Αντώνιος ο Μέγας (17 Ιανουαρίου), θέλοντας να καταισχύσει κάποιους ειδωλολάτρες σοφούς, που πήγαν να τον πειράξουν, έφερε μπροστά τους μερικούς δαιμονισμένους και είπε: «Η καθαρίστε τους εσείς με τους συλλογισμούς σας και μ' οποιαδήποτε άλλη τέχνη ή μαγεία θέλετε, επικαλούμενοι τα είδωλά σας, ή, αν δεν μπορείτε, παραιτηθείτε από την πολεμική εναντίον μας, και θα δείτε τη δύναμη του σταυρού του Χριστού!». Και την ίδια στιγμή επικαλέστηκε τον Κύριο, σφραγίζοντας τους δαιμονισμένους τρεις φορές με το σημείο του σταυρού. Αμέσως εκείνοι ελευθερώθηκαν από τα δαιμόνια και σηκώθηκαν θεραπευμένοι, δοξάζοντας τον Θεό.

Όταν ο άγιος Επιφάνιος, αρχιεπίσκοπος Κύπρου (12 Μαΐου) ήταν ακόμα μικρό δεκάχρονο παιδί, ένα ατίθασο μοσχάρι τον τραυμάτισε σοβαρά στον μηρό και τον έριξε χάμω, ανίκανο πια να σηκωθεί. Τότε ένας ευσεβής χριστιανός, ο Κλεόβιος, τον σταύρωσε τρεις φορές στο χτυπημένο μέλος, και αμέσως ο μικρός Επιφάνιος γιатρεύτηκε και σηκώθηκε. Ο ίδιος ο άγιος, πολύ αργότερα, σταύρωσε τρεις φορές επίσης τη θυγατέρα του βασιλιά της Περσίας, και την απάλλαξε αυτοστιγμεί από το δαιμόνιο, που τη βασάνιζε.

Ο άγιος Βασίλειος ο Μέγας (1 Ιανουαρίου), όταν ο αρειανός βασιλιάς Ουάλης διέταξε να παραδοθεί ο καθεδρικός ναός της Νίκαιας στους αρειανούς, ζήτησε ν' αφήσουν τον Θεό ν' αποφανθεί για το ζήτημα. Πρότεινε να κλείσουν τον ναό, κι έπειτα να προσευχηθούν, τόσο οι αρειανοί, όσο και οι ορθόδοξοι. Κι αν ανοίξει με την προσευχή των ορθοδόξων, να παραμείνει σ' αυτούς. Αλλιώς, αν δηλαδή ανοίξει με την προσευχή των αρειανών ή ακόμα κι αν δεν ανοίξει καθόλου, να τον πάρουν οι αρειανοί. Έτσι κι έγινε. Αλλά οι προσευχές των αιρετικών δεν καρποφόρησαν. Αντίθετα, μόλις ο άγιος Βασίλειος σχημάτισε τρεις φορές το σημείο του σταυρού πάνω στην κλειστή πύλη του ναού, λέγοντας, «Ευλογητός ο Θεός των χριστιανών εις τους αιώνας των αιώνων», αμέσως έσπασαν οι μοχλοί κι ανοίχτηκαν τα θυρόφυλλα. Έτσι η εκκλησία παρέμεινε στους ορθοδόξους.

Η αγία Βασίλισσα (3 Σεπτεμβρίου), όταν ο ηγεμόνας της Νικομηδείας Αλέξανδρος την έριξε μέσα σ' ένα καμίνι, σφραγίστηκε με το σημείο του σταυρού, και δεν πειράχτηκε καθόλου από τη φωτιά.

Με το σημείο του σταυρού γιάτρευε όλους τους αρρώστους, που έτρεχαν κοντά του, για να βρουν την υγεία τους, ο άγιος Θαλλέλαιος (20 Μαΐου).

Με το σημείο του σταυρού ο όσιος Ανδρέας ο διά Χριστόν σαλός (28 Μαΐου) και ο άγιος Ζαχαρίας ο σκυτοτόμος (17 Νοεμβρίου) άνοιγαν τις νύχτες τις κλειδωμένες πύλες των εκκλησιών της Κωνσταντινουπόλεως, όπου πήγαιναν και προσεύχονταν κρυφά από τους ανθρώπους, και με τον ίδιο τρόπο τις έκλειναν πάλι, φεύγοντας.

Αλλά δεν έχουν τέλος τα θαύματα του σταυρού!

Ένα διαρκές, επαναλαμβανόμενο θαύμα είναι αυτό του αγιασμού. Μόνο η Ορθόδοξη Εκκλησία, η Κιβωτός της Αληθείας, έχει αυτό το θεϊκό δώρο και προνόμιο. Μόνο η Εκκλησία μας έχει αγιασμό. Με τη σταυροειδή ευλογία του ιερέως και την τριπλή σταυροειδή βύθιση του σταυρού στο νερό, αυτό αγιάζεται και γίνεται «ιαματικόν ψυχών και σωμάτων, και πάσης αντικειμένης δυνάμεως αποτρεπτικόν», ενώ, επιπλέον, παραμένει ακέραιο και αναλλοίωτο μέσα στον χρόνο!

Έχει δίκαιο λοιπόν ο άγιος Ιωάννης της Κρονστάνδης, όταν γράφει: «Ο σταυρός είναι εικόνα του εσταυρωμένου Χριστού, του Υιού του Θεού. Γι' αυτό και το σημείο του, και η σκιά του ακόμα μόνη, προκαλούν τρόπο στους δαίμονες, επειδή είναι το σημείο του Χριστού, επειδή είναι η σκέπη του Εσταυρωμένου. Γι' αυτό αρκεί να βυθίσει κανείς τον σταυρό στο νερό, για να το αγιάσει. Μετά απ' αυτό το νερό γίνεται ιαματικό, και διώχνει τα δαιμόνια.»

<http://www.impantokratoros.gr/A6886CC1.el.aspx>

Ε. Το κομποσκοίνι ως σημείο σταυρού στην Ορθόδοξη Εκκλησία

Το κομποσκοίνι που έχουν όλοι οι Ορθόδοξοι μοναχοί και το χρησιμοποιούν και πολλοί ορθόδοξοι λαϊκοί, είναι συνήθως μάλλινο και πλεγμένο σε διάφορα μεγέθη. Από πολύ μικρό, που φοριέται στο δάχτυλο, έως πολύ μεγάλο: 33άρι (με 33 κόμπους), 50άρι (με 50 κόμπους), 100άρι, 500άρι κ.λπ.

Σύμφωνα με την παράδοση, ο [όσιος Παχώμιος](#) το 320 μ.Χ., ίδρυσε με την βοήθεια του [Αγίου Αντωνίου](#) το πρώτο μοναστήρι στην Θηβαΐδα της [Αιγύπτου](#). Αρχισε να αναζητεί τρόπο που θα βοηθούσε τους μοναχούς στην αυτοσυγκέντρωση της προσευχής και στην αρίθμηση των ευχών. Κατά την παράδοση πάντα, ο [Αρχάγγελος Γαβριήλ](#) επισκέφθηκε στον ύπνο του τον όσιο Παχώμιο και του έδειξε πώς θα φτιάξει το εργαλείο που θα εξυπηρετούσε τις ανάγκες της προσευχής. Το εργαλείο αυτό ήταν το κομποσκοίνι.

Στην προσευχή με κομποσκοίνι, που βοηθά πολύ στη συγκέντρωση του νου, ακολουθείται συγκεκριμένη τεχνική μέθοδος. Σε κάθε κόμπο που περνά ανάμεσα στα δάχτυλά του ο προσευχόμενος, λέει αλληλοδιαδόχως τις ευχές: Κύριε Ιησού Χριστέ ελέησόν με τον αμαρτωλόν, Υπεραγία Θεοτόκε Σώσον ημάς, Άγιοι του Θεού πρεσβεύσατε υπέρ υμών. Είναι δυνατόν να λέγεται και μόνη η ευχή Κύριε Ιησού Χριστέ ελέησόν με τον αμαρτωλόν. Το κομποσκοίνι έχει σχεδιαστεί για προσευχή, και όχι για να παίζει ρόλο βραχιολιού στον καρπό του χεριού.

Στο κομποσκοίνι, κάθε τμήμα του έχει κάποια συμβολική σημασία. Είναι πλεγμένο κυρίως από [μαλλί](#) για να θυμίζει στα μέλη της Εκκλησίας ότι είναι τα λογικά πρόβατα του [Ιησού Χριστού](#) ([Ιωάν. 10:11](#)). Έχει χρώμα μαύρο που συμβολίζει το πένθος των αμαρτιών αφού "ουδείς αναμάρτητος" (πρβλ. [Γ' Βασ. 8:46](#), [Ιώβ 4:17](#), [Ρωμ. 3:9-12](#) κ.ά.). Πάνω του το κομποσκοίνι έχει τον [σταυρό](#) για να φέρνει στη μνήμη "ότι έτι αμαρτωλών όντων ημών [Χριστός](#) υπέρ ημών απέθανε" ([Ρωμ. 5:8](#)). Συνήθως το κομποσκοίνι καταλήγει σε μία φούντα που ο σκοπός της είναι το σκούπισμα των δακρύων ("τοίς δάκρυσιν έβρεξέ μου τους πόδας" [Λουκ. 7:44](#)). Οι 33 κόμποι συμβολίζουν τα χρόνια του [Ιησού Χριστού](#), οι 99 κόμποι είναι το 33 πολλαπλασιασμένο με τον αριθμό των τριών Προσώπων της [Αγίας Τριάδας](#), και ο κάθε κόμπος αποτελείται από 9 πλεγμένους [σταυρούς](#), που συμβολίζουν τα εννέα τάγματα των [αγγέλων](#). Παρόλα αυτά, ενώ ο αριθμός σταυρών που αποτελούν τον κάθε κόμπο παραμένει πάντα σταθερός, ο αριθμός των κόμπων που αποτελούν το κομποσκοίνι εξαρτάται από τον αριθμό των προσευχών για τον οποίο θα χρησιμοποιηθεί. Αν και στην κλασική του μορφή το κομποσκοίνι είναι από μαύρο μαλλί πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχουν κομποσκοίνια φτιαγμένα και από άλλα υλικά εκτός του μαλλιού, π.χ. ακρυλικά, όπως και διαφόρων χρωμάτων.

Χρήση

Ως "εργαλείο προσευχής" χρησιμοποιείται όταν κάθε φορά που λέγεται η προσευχή (συνήθως μια σύντομη ευχή) μετράμε ένα κόμπο. Έτσι μπορεί να ελεγχθεί ο αριθμός των επαναλήψεων ή και το πέρασμα του χρόνου. Μερικά κομποσκοίνια έχουν χάνδρες κάθε 33, 50 ή 100 κόμπους. Κάθε φορά που μετριέται μια χάνδρα ο άνθρωπος που προσεύχεται κάνει κάτι άλλο, το σημείο του σταυρού, «μετάνοια» ή αλλάζει τη μορφή της προσευχής. Δεν θεωρείται απαραίτητο, αλλά είναι προαιρετικό βοήθημα. Οι προχωρημένοι στην Ευχή του Ιησού το θεωρούν περιττό, αναγνωρίζουν όμως τη χρησιμότητα του από όσους μόλις τώρα αρχίζουν.

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9ACE%BF%CE%BC%CF%80%CE%BF%CF%83%CE%BA%CE%BF%CE%AF%CE%BD%CE%B9>

ΣΤ. Οι σταυροί των δοκιμασιών... (Γέροντας Παΐσιος Αγιορείτης)

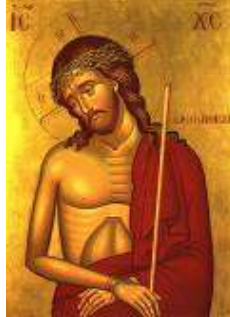
Γέροντα, το σταυρουδάκι που μου δώσατε το φορώ συνέχεια και με βοηθάει στις δυσκολίες..

- Να, τέτοια σταυρουδάκια είναι οι δικοί μας σταυροί, σαν αυτά που κρεμούμε στον λαιμό μας και μας προστατεύουν στην ζωή μας. Τι νομίζεις, έχουμε μεγάλο σταυρό εμείς; Μόνον ο Σταυρός του Χριστού μας ήταν πολύ βαρύς, γιατί ο Χριστός από αγάπη προς εμάς τους ανθρώπους δεν θέλησε να χρησιμοποιήσει για τον εαυτό Του την Θεϊκή Του δύναμη. Και στην συνέχεια σηκώνει το βάρος των σταυρών όλου του κόσμου και μας ελαφρώνει από τους πόνους των δοκιμασιών με την Θεία Του βοήθεια και με την γλυκιά Του παρηγοριά.

Ο Καλός Θεός οικονομάει για τον κάθε άνθρωπο έναν σταυρό ανάλογο με την αντοχή του, όχι για να βασανιστή, αλλά για να ανέβει από τον σταυρό στον Ουρανό, γιατί στην ουσία ο σταυρός είναι σκάλα προς τον Ουρανό. Αν καταλάβουμε τι θησαυρό αποταμιεύουμε από τον πόνο των δοκιμασιών, δεν θα γογγύζουμε, αλλά θα δοξολογούμε τον Θεό σηκώνοντας το σταυρουδάκι που μας χάρισε, οπότε και σε τούτη την ζωή θα χαιρόμαστε, και στην άλλη θα έχουμε να λάβουμε και σύνταξη και «εφάπαξ». Ο Θεός μας έχει εξασφαλισμένα κτήματα εκεί στον Ουρανό. Όταν όμως ζητούμε να μας απαλλάξει από μια δοκιμασία, δίνει αυτά τα κτήματα σε άλλους και τα χάνουμε. Ενώ, αν κάνουμε υπομονή, θα μας δώσει και τόκο. Είναι μακάριος αυτός που βασανίζεται εδώ, γιατί, όσο πιο πολύ παιδεύεται σ' αυτήν την ζωή, τόσο περισσότερο βοηθιέται για την άλλη, επειδή ξεφλά αμαρτίες. Οι σταυροί των δοκιμασιών είναι ανώτεροι από τα «τάλαντα», από τα χαρίσματα, που μας δίνει ο Θεός. Είναι μακάριος εκείνος που έχει όχι έναν σταυρό αλλά πέντε. Μια ταλαιπωρία ή ένας θάνατος μαρτυρικός είναι και καθαρός μισθός. Γι' αυτό σε κάθε δοκιμασία να λέμε: «Σ' ευχαριστώ, Θεέ μου, γιατί αυτό χρειαζόταν για την σωτηρία μου».

Πηγή: ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΠΑΪΣΙΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ – ΛΟΓΟΙ Δ' / Οι δοκιμασίες στη ζωή μας

Ζ. Ο Μέγας συμπονετικός

Λίγοι φίλοι είναι τόσο πιστοί στη ζωή του κάθε ανθρώπου, όσο ο ανθρώπινος πόνος. Ο πόνος μιας μάνας μάς φέρνει στη ζωή, με πόνο της δικής μας ψυχής την αποχαιρετούμε. Και στο ενδιαμέσο, ο πόνος, ο κάθε είδους πόνος, πάντα παρών. Πολλές φορές μάλιστα παρών, έστω και απών, καθώς ο φόβος και η αγωνία για τον ερχομό του σφραγίζει ακόμη και την ώρα της χαράς ή της ανάπαυσης.

Διαχρονικό και πανανθρώπινο το ερώτημα: Γιατί ο πόνος στη ζωή μας; Γιατί τόσο μεγάλη η δύναμη του, ώστε και ο θάνατος να φαντάζει πολλές φορές ως λύτρωση; και αν ο κοσμικός άνθρωπος, ο ξεκομμένος από κάθε μεταφυσική αναζήτηση, ο εμπλεγμένος μόνο στις διαδικασίες της καθημερινότητας πνίγεται από την αγωνία του ερχομού του ή τα βάζει με την κακοτυχία του όταν νιώσει την επίσκεψη του ή, τέλος, μαθαίνει να υπομένει στωικά την παρουσία του, ο πιστός χριστιανός βρίσκεται αντιμέτωπος με μία θεμελιώδη αντίφαση: πως συμβιβάζεται η παρουσία του πόνου και της πάσης φύσεως οδύνης στη ζωή του ανθρώπου με την άπειρη αγάπη και φιλανθρωπία του Δημιουργού;

Από το ερώτημα αυτό ίσως να ξεκινάει η αναζήτηση της ουσίας της χριστιανικής θεολογίας. Μία σειρά από «γιατί» θα μάς φέρουν αργά η γρήγορα στην πύλη της Εδέμ, που μόλις έχει κλείσει, αφήνοντας έξω τους πρωτοπλάστους. την ώρα που η Εύα και ο Αδάμ στέκονται αμήχανοι μπροστά στο ξεκίνημα της νέας τους ζωής, ο κύκλος της οδύνης έχει ανοίξει. Κι όσο κι αν ακούγεται σκληρό και περίεργο, οι πατέρες της Εκκλησίας συμφωνούν, πως ο Θεός δεν τιμωρεί άλλα προικίζει τον άνθρωπο με τη φθορά και το θάνατο. Γιατί; Γιατί τόσο σκληρότητα, θα ρωτήσουν πολλοί. Κι όμως! Όσοι κρατήσουν στην ψυχή τους ακλόνητη την πίστη σε ένα Θεό αγάπης και ελέους, θα καταφέρουν, αν όχι να καταλάβουν, τουλάχιστον να υποψιαστούν το τι πασκίζει ο Θεός να καταφέρει.

Δε θέλει ο Θεός να ξεχαστεί ο παράδεισος. Δε θέλει να δει τον άνθρωπο να συμφιλιώνεται με την αποτυχία και να θεωρεί φυσιολογικό το λάθος. Δεν ευλογεί ο Θεός την αιωνιότητα του «τίποτα». Αυτού του «τίποτα» τη γεύση είχε ο καρπός του δέντρου. Και η ίδια αυτή πικρή γεύση διαπότισε, μέσα από την προπατορική αμαρτία όλη την Κτίση. Με πόνο και όχι με οργή ανακοινώνει στον Αδάμ την προπατορική συνέπεια. Πικρό το ψωμί που θα τρως, τον κύκλο του θανάτου θα κινεί. Πικρός κι ο ερχομός της ζωής για τη γυναίκα σου. Με πόνο θα γεννάει.

Όποιος ακούσει μόνο αυτά, δε θα μπορέσει να καταλάβει το σχέδιο της αγάπης του Θεού. Και είναι η πίστη εκείνη που κάνει τον άνθρωπο ικανό να ακούσει τα υπόλοιπα. Ναι, ο πόνος και ο θάνατος είναι η πιο απτή, η πιο βέβαιη πραγματικότητα. Ναι, το κορμί μας πονάει και γερνάει. Ναι, είμαστε όντα με αρχή και τέλος. Δεν είναι όμως αυτά η μοίρα μας. Δεν είναι η καταδίκη μας. Είναι το υλικό να κρατηθεί ζωντανή η πυρά της μνήμης. Ο πόνος δεν αφήνει την ψυχή να ξεχάσει την ποιότητα της ζωής για την οποία ήταν πλασμένη. Η οδύνη της ψυχής και του σώματος είναι το απτό ανθρώπινο παράπονο για μία ζωή που δε μάς αξίζει και το αίτημα για κάτι που κάποτε μάς χαρίστηκε σαν δώρο και που ποτέ δε μάς αφαιρέθηκε.

Δεν πλαστήκαμε για να πεθάνουμε. Δεν πλαστήκαμε για να πονάμε. Κι όμως. Όσο κι αν η νοσταλγία δεν έσβησε, όσο κι αν το αίτημα παρέμενε, έπρεπε ο Θεός να γίνει άνθρωπος, για να φανεί πως ο δρόμος της επιστροφής ήταν αδιάβατος. Έπρεπε ο Θεός να γίνει άνθρωπος, για να περπατήσει μέσα από τον πόνο και το θάνατο και να οδηγήσει το ανθρώπινο γένος «εις αναψυχήν». Πέρασαν παιδαγωγοί και συμβουλάτορες

πολλοί από την ιστορία. Άλλοι ξόρκισαν τον πόνο με χίλιους δυο τρόπους. Άλλοι τον είδαν σαν βάρος ασήκωτο κι άλλοι σαν φάντασμα. Πάντα με φόβο, πάντα με πανικό, πάντα με εκείνη την ηρεμία του κατάδικου. Παιδαγωγοί δεν έλειψαν ποτέ, ούτε λείπουν.

Πάντα έλειψαν και πάντα λείπουν τα χέρια να στηρίζουν και να τραβήξουν από το τέλμα. Έπρεπε ο Θεός να γίνει άνθρωπος για να καταλάβουμε, όσο καταλάβουμε, πως πιστεύουμε σε θεό σύν-πόνιας. Έπρεπε ο Θεός να γίνει άνθρωπος για να φανεί ο πόνος και ο θάνατος σαν δρόμος και σαν σκιά. Δρόμος με τέλος όχι τον Γολγοθά, άλλα πιο πέρα κι από κει. Με τέλος το κενό μνημείο. Και σκιά ανίκανη να βλάψει αυτόν που με πίστη και γενναιότητα κρατάει το χέρι του εσταυρωμένου, το χέρι του Μεγάλου Συμπονετικού, που δεν εγκατέλειψε ούτε στιγμή το σχέδιο Του: να μάς δει να γευόμαστε τη Ζωή, ξεχείλισμα ζωής, βυθισμένη στη χαρά και την αιωνιότητα!

Τα σεπτά Πάθη του Θεανθρώπου πριν λίγο καιρό, μάς υπέδειξαν την σύν-πάθεια και την σύν-πόνια που καλούμαστε να δείξουμε στον πλησίον. Αυτά είναι ο δρόμος που οδηγεί στην Ανάσταση κάθε κυττάρου της ύπαρξης μας κάθε μέρα, κάθε στιγμή, για όλη μας τη ζωή και πέρα απ' αυτήν. Ας είναι το συμπόσιο αυτό ένα βήμα κοντύτερα προς αυτόν τον προορισμό.

Του ΗΛΙΑ ΛΙΑΜΗ, Μουσικού – Θεολόγου Προέδρου της Συνοδικής Επιτροπής Καλλιτεχνικών Εκδηλώσεων
Περιοδικό Πειραϊκή Εκκλησία, τ. 171, Μάιος 2006

Η. Πώς μας βοηθά ο σταυρός;

Έχει ειπωθεί πως «η τέχνη της ζωής είναι η τέχνη να αποφεύγεις τον πόνο». Ο πόνος είναι μία πραγματικότητα που όλοι βιώνουμε, καθένας με μοναδικό τρόπο. Ο Θεός μας λένε οι Πατέρες της εκκλησίας μας επιτρέπει κάθε άνθρωπος να σηκώσει όσο φορτίο πόνου αντέχει. Τίποτε απ' αυτά δε σημαίνει πως δεν πρέπει να προσπαθούμε να απαλύνουμε τον πόνο το δικό μας και των άλλων. Όμως, η τέχνη της ζωής μας διδάσκει η ίδια η ζωή της Εκκλησίας μας είναι να δώσουμε ένα άλλο νόημα στον πόνο, το νόημα του σταυρού που μας οδηγεί κοντά στο Χριστό και θα μας βγάλει στη Ανάσταση! Αρκεί να επιλέξουμε υπεύθυνα αυτό το δρόμο, αρκεί να τον αγαπήσουμε!

Ας κάνουμε λοιπόν το σημείο του σταυρού όταν ξυπνούμε και πριν κοιμηθούμε, πριν και μετά το φαγητό, όταν περνούμε έξω από την εκκλησία, κάθε φορά που προσπαθούμε να κάνουμε κάτι στη ζωή μας σημαντικό, όπως όταν δίνουμε εξετάσεις ή περνάμε μια δοκιμασία και όταν ακούμε το όνομα του Χριστού, της Παναγίας, των Αγίων μας. Ο σταυρός είναι η σφραγίδα του χριστιανού, είναι το σημείο που δηλώνει την ταυτότητά μας. Ας μας προσβάλλουν και ας μας ειρωνεύονται όσοι δεν ξέρουν τη δύναμη που κρύβει. Ο σταυρός θα μας διασώσει από κάθε δυσκολία!